

§ 129

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 30.9.2022 § 32 (liukastuminen)

HEL 2022-004617 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 30.9.2022 (32 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikkö on 30.9.2022 (32 §) päätöksellään hylännyt 22.2.2022 jalkakäytävällä osoitteessa Steniuksentie tapahtuneeseen liukastumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessa 7 932,96 euron suuruisen vahingonkorvausvaatimuksensa. Hakija oli 22.2.2022 noin kello 12.30 liukastunut ja loukkaantunut liukkaalla jalkakäytävällä osoitteessa Steniuksentie 35. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun muassa, että Steniuksentien ajoväylää oli kyllä huollettu päivää ennen runsaan lumisateen alkamista, mutta jalkakäytävä oli jätetty kunnossapitämättä, joten siihen oli päässyt muodostumaan lumen alle jäänyt sileä jää. Hakija oli käyttänyt asianmukaisia talvijalkineita ja pystyy oman kuntonsa puolesta yleensä hyvin liikkumaan kunnossapidetyillä jalkakäytävillä talvisin ongelmitta.

Perustelut

Lautakunta viittasi hallintopäällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja yhtyi hallintopäällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheita päätöksen muuttamiseen.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen ei pelkkä ajoittainen liukkaus talvella yksinään synnytä kaupungille vahingonkorvausvastuuta silloinkaan, kun siitä on aiheutunut jalankulkijan liukastuminen. Korvausvastuun

28.02.2023

edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä. Vahingonkärsijän mahdollinen oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten että kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta.

Saadun selvityksen mukaan Steniuksentien käsittävällä alueella oli suoritettu aurausta vahinkopäivänä 22.2.2022 kello 01 lähtien kello 18:aan asti sekä ajoradoilla että jalkakäytävillä. Jalkakäytävillä oli lisäksi suoritettu liukkaudentorjuntaa hiekoittamalla vahinkopäivänä aikavälillä klo 06.00-18.00. Edellisenä päivänä alueen jalkakäytäviä oli lisäksi hiekoitettu aikavälillä klo 06.00-18.00 ennen runsaan lumisateen alkamista. Jatkuvan lumisateen aikana hiekoitusta ei suoriteta, koska se on hyödytöntä hiekan jäädessä lumen alle.

Kunnossapitotoimenpiteillä ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että toimenpiteet on suoritettu kaupungin noudattaman käytännön mukaisesti ja huolellisesti. Talvisella jalkakäytävällä saattaa aina olla jokin kohta, johon on mahdollista liukastua. Tästä syystä jalankulkijan tulee noudattaa talvella erityistä varovaisuutta liikkeessään. Kyseiseltä vahinkopaikalta ei ole tullut kaupungille muita liukastumisia koskevia korvausvaatimuksia talven 2022 aikana. Runsas lumentulo ja pintojen sulaminen ja uudelleen jäätymisen aiheuttivat erityisesti helmikuun 2022 aikana monin paikoin erityistä hankaluutta kunnossapidolle.

Kaupunki katsoo, että vahinkoaikaan vallinneet olosuhteet huomioon ottaen kunnossapidon toimenpiteet oli suoritettu asianmukaisesti. Edellä esitetyillä ja muutoin hallintopäällikön päätöksestä ilmenevillä perusteilla kaupunki katsoo, ettei kunnossapitoa ole laiminlyöty eikä kaupungin korvausvastuulle siten ole perustetta.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle liukastumisen seurauksena syntyneestä vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että hallintopäällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

28.02.2023

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §, 14 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 09 310 24512
kympp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 25 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-kirjeitse 5.10.2022. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 17.10.2022 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja

28.02.2023

Asia/29

Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 09 310 24512
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Oheismateriaali

1 HEL2022-004617, selvitys
2 HEL2022-004617, päiväkirja
3 Lisäselvitys II

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Hallintopäällikkö
30.09.2022 § 32

HEL 2022-004617 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 30.3.2022 esittänyt kaupungille 7 932,96 euron suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakija liukastui lumen peittämällä jalkakäytävällä 22.2.2022 noin klo 12.30 osoitteessa Steniuksentie 35. Hakijan mukaan vahinkopaikka oli luminen, jäinen hiekoittamaton ja auraamaton.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason

määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolaki sallii kunnan antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapitoluokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan. Vahinkopaikka on kevyen liikenteen väylä ja se kuuluu hoitoluokkaan C.

C-luokan kevyen liikenteen väyliltä poistetaan lumi, sohjo ja jää niin, ettei synny liikennettä haittaavaa epätasaisuutta. Liukkaus torjutaan heti A- ja B-luokan katujen jälkeen. Aurauksen lähtökynnys C-luokan kevyen liikenteen väylillä on 5 cm. Toimenpideaika on aurauksen osalta kahdeksan tuntia, kuitenkin niin, että klo 13-04 aurauksen ylittänyt sade tulee olla aurattu klo 12 mennessä. Toimenpideaika alkaa siitä, kun lumisade on päättynyt. Liukkaudentorjunnan toimenpiteiden osalta toimenpideaika on viisi tuntia, kuitenkin niin, että klo 16-7 välillä ilmenneen liukkauden tuntuvan lisääntymisen johdosta liukkaudentorjuntatoimenpiteet tulee olla suoritettu klo 12 mennessä. Liukkaudentorjunnan osalta toimenpideaika alkaa siitä, kun liukkaudessa on tapahtunut tuntuva lisääntyminen.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan vahingon tapahtuma-alueella on tehty 22.2.2022 kunnossapitotoimenpiteitä hyödyntämällä koko sen hetkistä käytävissä olevaa kalustoa. Talvihoidon kunnossapitotoimenpiteitä on suoritettu auraamalla vahinkopäivänä 22.2.2022 kello 01 lähtien ja aurausta on jatkettu kyseisenä päivänä kunnossapitopäiväkirjan mukaan kello 18 asti. Auraukset on suoritettu käyttämällä verkko- tai hammastettua terää, jolloin liukkauden torjuntaa saadaan tehostettua karhentamalla kulkuväyliä pintaa ja samalla estämällä aikaisempien hiekoitusten yhteydessä levitettyä hiekkaa kulkeutumasta pois jalkakäytäviltä. Tämän lisäksi vahingon tapahtuma-alueella on hiekoitettu vahinkoa edeltäneenä päivänä ennen lumisateen alkamista. Hiekoituksia on jatkettu alueella vahinkopäivänä klo 6 alkaen lumisateen päättymisen ja sen johdosta suoritettujen aurauksen jälkeen. Jatkuvan lumisateen aikana ei suoriteta hiekoituksia. Kunnossapitotoimenpiteet perustuvat kunnossapitopäiväkirjan merkintöihin.

28.02.2023

Ilmatieteen laitoksen Helsingin Kumpulan säähavaintoaseman suorittamien mittausten mukaan ilman lämpötila on vaihdellut vahinkopäivänä 22.2.2022 0 °C ja -10,8 °C välillä pakkasen jatkaessa kiristymistään tasaisesti vuorokauden loppua kohti. Vahingon tapahtuma-ajankohtana 22.2.2022 noin klo 12.30 ilman lämpötila on ollut -3,4 °C. Vahinkopäivänä ja sitä edeltäneen vuorokauden aikana on esiintynyt runsaita lumisateita. 21.2.2022 klo 12 ennen sateen alkamista lumikertymän määräksi mitattiin 40 cm ja vuorokauden lopussa suoritettuna mittauksen mukaan lumikertymä oli 58 cm. Vahinkopäivänä sateet jatkuivat noin klo 7 asti ja 22.2.2022 klo 12 lumikertymän määräksi mitattiin 67 cm.

Ilmatieteen laitoksen julkaiseman Ilmastokatsauksen mukaan tammi-kuun 2022 viimeisenä viikonloppuna Valtteri-myrsky toi Etelä-Suomeen runsaasti märkää lunta. Lunta kertyi parissa päivässä yleisesti parikymmentä senttiä, mutta etenkin Uudellamaalla monin paikoin enemmänkin. Valtteri-myrskyn yhteydessä Helsingin Kumpulan mittausasemalla lumensyvyys nousi 22 senttimetrinä 41 senttimetriin. Tämän jälkeen helmikuussa 2022 esiintyi runsaita lumisateita. Lumipyryjen johdosta useammalla paikkakunnalla yllettiin metrin lumensyvyyteen. Helsingin Kumpulassa rekisteröitiin suurin lumensyvyyden kasvu, 35 cm vuorokaudessa. Forecan mukaan helmikuun sademäärä oli laajalti maan etelä- ja itäosassa poikkeuksellisen suuri. Sääilmiö on poikkeuksellinen silloin, kun se esiintyy tilastollisesti keskimäärin kerran 30 vuodessa tai harvemmin. Suuret sademäärät tarkoittivat suuria lumimääriä ja etelässä suurimmassa osassa helmikuun päiviä vähintään käytiin plussan puolella. Pintojen sulaminen ja uudelleen jäätyminen aiheuttivat monin paikoin ajoittain hyvinkin hankalia keliolosuhteita.

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kadun kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekkoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että vallinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista. Oikeuskäytännössä on katsottu, ettei hiekoittaminen ole tarpeellista silloin, jos se on hyödytöntä, kuten silloin, jos hiekka uppoaisi lumen alle (KKO 1968 II 98).

28.02.2023

Liukkauden torjuntaa ei ole mahdollista toteuttaa siten, että kadut eivät koskaan olisi liukkaat (KKO 1998:147). Liukkaudentorjuntatoimenpiteillä ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla. Aina on jokin kohta, johon on mahdollista liukastua. (Vakuutuslautakunnan ratkaisu FINE-001397.) Myös kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikkumisessaan huomioon (HE 281/2004 vp, s. 16).

Laki ei edellytä sitä, että kunnossapitokalusto mitoitettaisiin kaikkein poikkeuksellisimpia tilanteita varten. Missään kunnossapidon taso ei kuitenkaan saa pitkään alittaa tyydyttävää tasoa. Poikkeuksellisen säätilan aikana huolehditaan ensin liikenteellisesti keskeisistä alueista. (HE 281/2004 vp, s. 17.)

Vahinkopaikalla on suoritettu talvihoidon kunnossapitotoimenpiteitä ja liukkaudentorjuntaa auraamalla ja hiekoittamalla sekä vahinkopäivänä, että vahinkoa edeltäneenä päivänä kaikella käytettävissä olevalla kalustolla ja työvoimalla. Kaupungille ei ole tullut kyseessä olevaa vahinkopaikkaa koskevia muita liukastumisia koskevia vahingonkorvausvaatimuksia talven 2022 aikana.

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ja asiassa saatujen selvitysten perusteella vahinkoaikaan vallinneet sääolot ja suoritettujen kunnossapidon toimenpiteiden huomioon ottaen kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti. Näin ollen kaupunki ei ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään eikä ole asiassa korvausvelvollinen. Kyseinen vahinko on valitettava tapaturma, josta kaupunki ei ole vastuussa.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Tomi Sjögren, lakimies, puhelin: 09 310 34835
kymp.korvausasiat(a)hel.fi